

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Tos/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016892181
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1016892181.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného Z. J., stíhaného pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 145 ods. 1 Trestného zákona a iné, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 18.12.2015, sp.zn. 2T/48/2013, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 21. januára 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. sa sťažnosť obžalovaného Z. J., G.. X.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Senát Okresného súdu Bratislava I uznesením zo dňa 18.12.2015, sp.zn. 2T/48/2013, podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku („Tr.por.“) zamietol žiadosť obžalovaného Z. J.I. o prepustenie z väzby na slobodu a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr.por. nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Svoje rozhodnutie odôvodnil prvostupňový súd tým, že rozsudkom zo dňa 18.12.2015 bol obžalovaný Z. J.I. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 Tr.zák. v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr.zák. a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 15,5 roka, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Naďalej je dôvodná obava, že by obžalovaný mohol pokračovať v trestnej činnosti, pretože obžalovaný spáchal viaceré skutky, ktoré sú predmetom vyhláseného rozsudku, pričom už v minulosti bol odsúdený aj za násilnú trestnú činnosť. Dôvodnosť zotrvania obžalovaného vo väzbe po vynesení rozsudku prvostupňovým súdom umocňuje aj pomerne vysoký trest odňatia slobody, ktorý bol obžalovanému uložený, z čoho ustálil obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti a dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. Pritom účel väzby nie je možné dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to s ohľadom na osobu obžalovaného a povahu prejednávanej prípadu, ako aj vážnu obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti. Prvostupňový súd nezistil zoslabenie väzobných dôvodov a aj neprávoplatné rozhodnutie o vine obžalovaného i o uložení trestu plne odôvodňuje ponechanie obžalovaného Z. J. vo väzbe.

Proti tomuto uzneseniu podal v lehote ustanovenej v § 187 ods. 1 Tr.por. obžalovaný sťažnosť priamo do zápisnice po vyhlásení rozhodnutia, ktorú do dňa rozhodovania tunajšieho súde o nej nezdôvodnil napriek tomu, že obhajoba bola tunajším súdom k tomu vyzvaná.

Spis bol prvostupňovým súdom predložený tunajšiemu súdu na rozhodnutie o sťažnosti prvýkrát dňa 4.1.2016, pričom prípisom tunajšieho súdu z toho istého dňa sp.zn. 3Tos/1/2016 bol vrátený prvostupňovému súdu ako predčasne predložený z dôvodu, že zo spisu vyplývalo doručenie napadnutého uznesenia iba prokurátorovi, pričom prvostupňový súd svojim postupom fakticky znemožnil obhajobe písomne zdôvodniť sťažnosť. Tunajším súdom bolo prvostupňovému súdu určené, aby

spis predložil na rozhodnutie o sťažnosti až po vrátení doručeníek ohľadom doručenia napadnutého uznesenia obžalovanému a jeho obhajcom a taktiež mal prvostupňový súd obhajcov vyzvať na zdôvodnenie sťažnosti, čo v druhom prípade prvostupňový súd nerešpektoval a spis predložil na rozhodnutie o sťažnosti dňa 14.1.2016 bez toho, aby bola obhajoba vyzvaná na zdôvodnenie podanej sťažnosti, a teda túto výzvu vykonal tunajší súd.

Podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy SR osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950

- každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody, okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonného pozbavenia slobody po odsúdení príslušným súdom (čl. 5 ods. 1 písm. a/),

- každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody, okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonného zatknutia alebo pozbavenia slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchania trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní (čl. 5 ods. 1 písm. c/),

- každý kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania; prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie (čl. 5 ods. 3),

- každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený osobnej slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné (čl. 5 ods. 4).

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 76 ods. 1 Tr.por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 6 Tr.por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,

b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,

c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 79 ods. 3 Tr.por. obvinený má právo obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr.por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby

dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2 Tr.por. súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Podľa § 192 ods. 1 Tr.por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd („sťažnostný súd“) na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr.por. jednak správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť a jednak konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Sťažnostný súd z predloženého spisového materiálu zistil, že na Okresný súd Bratislava I bola dňa 22.7.2013 Krajskou prokuratúrou Bratislava podaná obžaloba č.k. 1Kv 31/12-86 na Z. J. pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona („Tr.zák.“) k § 145 ods. 1 Tr.zák. a iné na skutkovom základe v nej uvedenom, pričom trestná vec bola prijatá pod sp.zn. 2T/48/2013 (v prípravnom konaní bola vec vedená Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Bratislave, odborom kriminálnej polície pod ČVS: KRP-45/OVK-BA-2012).

Okresný súd Bratislava I o obžalobe rozhodol prvýkrát rozsudkom dňa 29.4.2014, sp.zn. 2T/48/2013, pričom na základe odvolaní strán bol uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.12.2014, sp.zn. 2To/129/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr.por. rozsudok zrušený v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr.por. bola vec vrátená prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Druhýkrát o obžalobe rozhodol Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 18.12.2015, sp.zn. 2T/48/2013, ktorým bol obžalovaný Z. J. uznaný vinným v bode 1 z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr.zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr.zák. v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr.zák. a v bode 2 zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. na skutkovom základe (zhodnom s podanou obžalobou), že

1. dňa 6.5.2012 asi o 11.40 hod. na P. ulici, pred domami č. 9 až 15 v Bratislave potom ako poškodený P. L. pristúpil k svojmu zaparkovanému osobnému motorovému vozidlu, otvoril zadné dvere za spolujazdcom a dal si do vozidla bundu, z ľavej strany z chodníka ku nemu pristúpil obžalovaný Z. J., ktorý ho oslovil: „Ty si Rudo?“, na čo po odpovedi poškodeného: „Áno, čo chceš?“, si obžalovaný zdvihol tričko tak, že mu bolo vidieť za pásom zasunutú zbraň, ktorú keď poškodený L. zbadal, začal utekať smerom na K. ulicu okolo panelového domu za roh a ďalej utekal smerom k pešej zóne, pričom obžalovaný utekal za ním a pri tom z nezistenej krátkej guľovej zbrane na poškodeného najmenej dvanásťkrát vystrelil, čím mu spôsobil 2 strelné poranenia, prvú strelnú ranu pravej bedrovej oblasti a druhú strelnú ranu v oblasti ľavého líca záhlavia a trieštivú zlomeninu ľavého ramena dolnej čeľuste, s dobou hospitalizácie v Nemocnici Ružinov od 06.05.2012 do 10.05.2012 a v domácom liečení do 09.07.2012, poškodený okrem strelných poranení utrpel aj post traumatickú stresovú poruchu.

Obžalovaný J. strelami zasiahol na ulici zaparkované motorové vozidlá a objekty, ktoré poškodil nasledovne:

- osobné motorové vozidlo zn. Š. U. XU, N.: K., čím poškodenej spoločnosti N.-Q., C. A..P..U.. A. A. T. cesta 10, K., E..Č.. v konkurznom konaní, spôsobil škodu za poškodenie skla 60,- € a za poškodenie plastu na stĺpiku 20,- €, spolu 80,- €,

- osobné motorové vozidlo zn. C. R. A. X,X E., N.: J., čím poškodenému Z. Š. spôsobil škodu vo výške 1.264,- €, z ktorých mu bolo poisťovňou UniD. Q..A., uhradených 1.098,07 €,

- sklenenú výplň a spodnú časť balkónových dverí bytu v Bratislave na K. F.. Č.. X nachádzajúcom sa na druhom poschodí, čím poškodenej T.. M. P. spôsobil škodu 144,70 €,

- sklenú výplň na výklade obchodu textil Q. I. A..P..U.. Z. K. na Bučinovej ul. č. 6, čím poškodenému S. D., ktorý obchod prevádzkuje spôsobil poškodením figuríny a nohavíc - riflí na figuríne vo výklade škodu 110,- € a priestrelom sklenenej výplne na výklade uvedeného obchodu spôsobil majiteľovi nebytového priestoru v Bratislave na K. F..Č.. X, v ktorom sa obchod nachádza, A. bytovému družstvu K. T., A. A. K., A. F.. škodu vo výške 793,67 €, z ktorej suma 714,30 € bola poškodenej strane uhradená spoločnosťou Č. O. Q..A.,

- interiér pekárne „C.“, čím majiteľovi pekárne N. C. spôsobil škodu 157,81 €, z ktorej sumy mu poisťovňa Q.-A. O. uhradila sumu 57,81 €, čím spôsobil na cudzom majetku dohromady škodu vo výške 2.530,18 €, po čom z miesta činu ušiel na neznáme miesto,

2. presne nezisteného dňa, najneskôr dňa 6.5.2012 si nezisteným spôsobom zadovážil a u seba prechovával krátku guľovú zbraň nezistenej značky kal. 9 mm L. s najmenej 12 ks nábojov kal. 9 mm L., ktorú použil na spáchanie skutku uvedeného v bode 1.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 145 ods. 1 Tr.zák. s použitím § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 a pol roka. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr.zák. bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu pre výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr.zák. bol obžalovanému uložený ochranný dohľad na 1 rok. Zároveň súd rozhodol podľa § 287 ods. 1 a § 288 ods. 2 Tr.por. o uplatnených nárokoch na náhradu škody spôsobom uvedeným v rozsudku.

Naproti tomu podľa § 285 písm. b) Tr.por. z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, bol obžalovaný Z. J. oslobodený spod obžaloby pre prečin prechovávanie extrémistických materiálov podľa § 422c Tr.zák. na skutkovom základe, že

od presne nezisteného času až do vykonania domovej prehliadky dňa 11.9.2012 do 05.50 hod. v BratiA. - O. na K. F..Č.. XX Z. K. Č.. XX na X. poschodí a v obci O. M., v rodinnom dome súpisné číslo 169, 170 od presne nezisteného času až do vykonania domovej prehliadky dňa 11.9.2012, prechovával extrémistické materiály, a to vyobrazenie hákového križa na mobilnom telefóne zn. G. XXXXS-X, dvojkriž v hlavičke časopisu O., fotografiu Q. I. na titulnej stránke časopisu O., U. H. P. N., U. R. XX E. M. s hákovými križmi a s keltským križom, E. C. so symbolmi divízií SS, uvedené materiály boli vydané Z. J. na zápisnici o vydaní veci zo dňa 11.9.2012 po vykonaní domových prehliadok zo dňa 11.9.2012.

Obžalovaný Z. J. bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 13.9.2012, sp.zn. 0Tp/335/2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.9.2012, sp.zn. 3Tpo/79/2012 z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. s tým, že väzba začala plynúť dňa 11.9.2012 o 05.50 hod.

Obžalovaný Z. J. prostredníctvom obhajcu na hlavnom pojednávaní v záverečnej reči (ku ktorej sa pripojil v záverečnej reči aj obžalovaný) navrhol obžalovaného oslobodiť spod obžaloby v plnom rozsahu a prepustiť obžalovaného z väzby na slobodu.

Na hlavnom pojednávaní dňa 18.12.2015 bol následne prvostupňovým súdom vyhlásený rozsudok v podobe uvedenej vyššie (proti ktorému bolo podané odvolanie jednak obžalovaným ohľadom odsudzujúcej časti v celom rozsahu, jednak prokurátorom ohľadom výroku o treste a ohľadom oslobodzujúcej časti rozsudku) a o žiadosti obžalovaného bolo rozhodnuté spôsobom uvedeným na začiatku tohto odôvodnenia.

Sťažnostný súd z pohľadu zisťovania existencie materiálnych podmienok väzby je toho názoru, že trestné stíhanie obžalovaného je vedené dôvodne. Skutok, pre ktoré je vedené trestné stíhanie, má znaky trestnej činnosti a na základe doposiaľ vykonaných dôkazov možno uviesť, že existuje dôvodnosť

podozrenia, že sa ho dopustil práve obžalovaný (obžalovaný bol vzatý do väzby ohľadom skutku uvedeného v bode 1 obžaloby resp. rozsudku). V tejto súvislosti treba poukázať, že obžalovaný už bol rozsudkom prvostupňového súdu aj uznaný vinným ohľadom dvoch z troch žalovaných skutkov (vrátane skutku ohľadom ktorého bol vzatý do väzby) s uložením dlhodobého úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 15 a pol roka, ktorý je síce neprávoplatný vzhľadom na podané odvolanie obžalovaného, ale z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, ktoré je podrobne rozobraté v písomnom vyhotovení rozsudku zo dňa 18.12.2015 a ktoré nie je nutné opakovať aj v tomto rozhodnutí, nie je možné v tomto štádiu trestného konania urobiť záver, že by bolo trestné stíhanie vedené voči obžalovanému nedôvodne, resp. zjavnú neopodstatnenosť vzneseného obvinenia a podanej obžaloby, a to s dôrazom na skutok v bode 1.

Ohľadom zistenia existencie väzobného dôvodu, že by obžalovaný v prípade prepustenia z väzby na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, z ktorej je podozrivý, sťažnostný súd uvádza nasledujúce konkrétne skutočnosti. Obžalovaný je dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej trestnej činnosti proti životu a zdraviu resp. ďalšej trestnej činnosti, pre ktorú už bol uznaný vinným neprávoplatne s uložením dlhodobého nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 15 a pol roka. Z odpisu registra trestov obžalovaného pritom vyplýva, že obžalovaný bol už opakovane v minulosti odsúdený pre obdobnú trestnú činnosť proti životu a zdraviu (úmyselné spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví) s uložením nepodmienečných trestov odňatia slobody (najprv samostatného a následne súhrnného trestu). Teda ani predošlé odsúdenia a výkony nepodmienečných trestov odňatia slobody nevedli k takej zmene v správaní u obžalovaného, aby nebol opätovne podozrivý zo spáchania trestnej činnosti rovnakého druhu. Navyše treba v tejto súvislosti poukázať na charakteristiku osoby obžalovaného vyplývajúcu zo znaleckého dokazovania. Podľa znaleckého posudku z odboru psychológia je osobnosť obžalovaného s narušenou psychickou integráciou, porucha osobnosti s prevahou pasívne agresívneho správania (prejavujúceho sa skrytým nepriateľským správaním sytené potláčaným hnevom) a manifestujúcim zvýšeným sebavedomím, zlostné pocity nedokáže ventilovať, aj malý podnet môže spôsobiť jeho nečakaný, násilný výbuch. Agresívne prejavy v správaní obžalovaného sú ovplyvnené tým, do akej miery je v danom momente schopný unášať internalizáciu vnútorných konfliktov, skrývaného nepriateľstva, hnevu a zlostných pocitov a tie môžu viesť aj na základe nevýznamných podnetov k násilnému výbuchu. Podľa znaleckého posudku z odvetvia psychiatria bola u obžalovaného zistená emočne nestabilná porucha osobnosti, impulzívny typ s typickými prejavmi akútnych afektívnych reakcií s explozívnou bez adekvátnych podnetov či provokácie. Charakterizuje ho aj nestálosť nálad, sú u neho výrazné narcistické črty osobnosti s túžbou po obdive, chýbaním empatie a vnútornej citlivosti, prípadné násilie je motivované potrebou moci, dominancie, kontroly, pocitom ohrozenia vlastného sebaobrazu a sebaúcty. Sklon k extrémnej agresivite môže byť motivovaný práve narcistickým zranením, impulzom k agresívnemu konaniu môžu byť aj banálne konflikty.

Z uvedeného je zrejmé, že v prejednávanej veci podmienkou pre väzbu obžalovaného je nielen dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, ale k tomuto predpokladu pristupuje aj ďalší opodstatnený dôvod ustanovený v § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. t. j. obava z pokračovania v trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný podozrivý (tzv. preventívna väzba).

Väzba má teda v prejednávanej veci zaisťovaciu funkciu, nie je v rozpore so zásadou primeranosti a zdržanlivosti a s ohľadom na charakter, závažnosť a zložitosť prejednávanej trestnej veci doteraz vykonaná väzba v prípade obžalovaného nepresiahla ani nevyhnutnú dobu jej trvania v zmysle § 76 ods. 1 Tr.por. Obžalovaný je vo väzbe od 11.9.2012, a teda aj celková doba vykonanej väzby je v súlade s lehotami trvania väzby ustanovenými v § 76 ods. 6 Tr.por., podľa ktorého v prípade trestného stíhania pre obzvlášť závažný zločin celková lehota väzby nesmie presiahnuť lehotu 48 mesiacov.

Navyše v zmysle ustálenej súdnej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva vyplývajúcej z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa väzba obžalovaného po verejnom vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, ktorý ešte nenadobudol právoplatnosť, neposudzuje v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) uvedeného Dohovoru (a z toho vyplývajúcimi atribútmi na to sa vzťahujúcimi vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 3 uvedeného Dohovoru), ale podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) uvedeného Dohovoru, teda väzba sa po neprávoplatnom odsudzujúcom rozsudku prvostupňového súdu posudzuje ako zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom, na ktoré sa vzťahuje nie čl. 5 ods. 3, ale čl. 5 ods. 4 uvedeného Dohovoru.

Prvostupňový súd teda v danom štádiu konania správne rozhodol, keď zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu. S rozhodnutím súdu prvého stupňa sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje a konštatuje, že rozhodnutie je vecne správne a v súlade so zákonom, pretože v prípade prepustenia obžalovaného z väzby hrozila reálna obava, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti rovnakého druhu, z ktorej je podozrivý, pričom zaisťovacím inštitútom väzby sa mu zabraňuje v takom prípadnom konaní. V danom prípade požiadavka verejného záujmu na zabránení v prípadnom páchaní trestnej činnosti obžalovaným jednoznačne prevažuje nad rešpektovaním osobnej slobody obžalovaného.

Sťažnostný súd rovnako za vecne správne a za súladné so zákonom vyhodnotil rozhodnutie prvostupňového súdu o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu (obžalovaný je stíhaný aj pre spáchanie obzvlášť závažného zločinu, pričom už bol prvostupňovým súdom uložený dlhodobý trest odňatia slobody 15 a pol roka) a na osobu obžalovaného (v minulosti opakovane odsúdený pre závažnú úmyselnú trestnú činnosť rovnakého druhu aj na nepodmienečné tresty odňatia slobody, vyššie uvedenú charakteristiku obžalovaného vyplývajúcu zo znaleckého dokazovania). Uvedený inštitút neminimalizuje prípadné protiprávne konanie zo strany obžalovaného na takú únosnú mieru, aby ho bolo možné prijať nahradenie väzby, resp. prijatie tejto náhrady väzby by bolo absolútne nedostatočné aj z materiálneho hľadiska, a to najmä z pohľadu závažnosti stíhanej trestnej činnosti.

Navyše a predovšetkým obžalovaný je stíhaný aj pre obzvlášť závažný zločin, pri ktorom ustanovenie § 80 ods. 2 Tr.por. umožňuje nahradiť väzbu inštitútom nespojeným s obmedzením osobnej slobody len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Podľa ustálenej súdnej praxe sa výnimočné okolnosti prípadu posudzujú s ohľadom na pomery obžalovaného a okolnosti prípadu. Za pomery obžalovaného sa považujú okolnosti týkajúce sa osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia s vyšetrovanou trestnou činnosťou a musia existovať v čase rozhodovania. Za okolnosti prípadu sa v zmysle výnimočných okolností rozumejú také mimoriadne okolnosti prípadu, ktoré sa vymykajú bežným a všeobecným okolnostiam, napr. spáchanie trestného činu v afekte alebo zo strachu a pod. Výnimočné okolnosti prípadu sú teda také okolnosti, ktoré sú svojim významom resp. charakterom obdobnými k okolnostiam prípadu a k pomerom páchatelia ustanoveným v prípade mimoriadneho zníženia trestu v § 39 ods. 1 Tr.zák. Sťažnostný súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu ohľadom obžalovaného, ktoré by v zmysle § 80 ods. 2 Tr.por. umožňovali nahradiť väzbu.

Sťažnostný súd zároveň posudzoval najmä vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný je vo väzbe už vyše tri a štvrt' roka, či pri prejednávaní veci v konaní pred súdom nevznikli prieťahy v konaní, ktoré by boli v rozpore so zásadou prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí, pričom neboli zistené také subjektívne prieťahy v činnosti súdu vzhľadom na charakter a obtiažnosť prejednáwanej trestnej veci, ktoré by boli v rozpore s uvedenou zásadou.

Na základe uvedených skutočností posúdil sťažnostný súd napadnuté uznesenie ako súladné so zákonom, a preto podanú sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.